

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Ε.

SUMMARIUM.

Concilio deorum iterum facto, agente *Minerva*, *Iupiter Mercurium* mittit ad *Calypso*, ut *Ulyssem* ex insula sua abire patiatur (1-84). Imperium gravate accipit *Nympha*, neque tamen detrectare ausa (85-147), heroem, dudum patriae desiderio tabescentem, edocet, non morari se, quo minus statim discedat (148-227); ipsaque prope eum adiuvat in fabricanda rate, qua benigne dimissus navigationem solus aggreditur (228-281). Duodevigesima die navigationis, quum iam *Phaeacum* insulam, *Scheriam*, e longinquo videt, forte praetervehens *Neptunus* excitat tempestatem, quae trabium compaginem dissolvit (282-332). Sed ipse alveo ratis insidens, ventorum fluctuumque ludibrium, misericordiam deae marinae experitur, *Leucotheae*, quae ei redimiculum praebet pectori subligandum, cuius virtute facilius in terram enatet (333-364). Atque ita tandem, quamvis fremente *Neptuno*, praesentem mortem effugit, et ad proximum litus *Phaeacum* nudus evadit, ubi semianimum cubile foliis stratum placido somno recreat (365-493).

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ε.

Ὀδυσσεύς σχεδία.

Ἦώς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
ᾠρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φάως φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν·
οἱ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
Ζεὺς ὑπιβρομέτης, οὔτε κράτος ἐστὶ μέγιστον.

τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγε κήδεα πόλλ' Ὀδυσῆος, 5
μνησαμένη· μέλε γάρ οἱ ἔων ἐν δώμασι Νύμφης·

Ζεῦ πάτερ, ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες,
μή τις ἔτι πρόφρων ἀγανός καὶ ἥπιος ἔστω

σηπτιοῦχος βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς· 10
ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἶη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι.

ὥς οὔ τις μέμνηται Ὀδυσῆος θείοιο
λαῶν, οἷσιν ἀνασσε, πατήρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν.

ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατέσθ' ἄλγεα πάσχων,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκη

ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι. 15

οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι,
οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.

νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάρσιν,
οἴκαδε νισσόμενον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκονὴν
20 ἔς Πύλον ἠγαθήν ἠδ' ἔς Λακεδαίμονα δίαν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγην ἕρκος ὀδόντων!
οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτῆ,
ὥς ἦτοι κείνους Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών;
25 Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμπων ἐπισταμένως - δύνασαι γὰρ -
ὥς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκηται,
μνησιτῆρες δ' ἐν νηϊ παλιμπετές ἀπονέωνται.

Ἡ ῥα, καὶ Ἑρμείαν, υἱὸν φίλον, ἀντίον ἠΰδα·
Ἑρμεία· σὺ γὰρ αὖτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι.
30 Νύμφη ἐϋπλοκάμῳ εἶπεῖν νημερτέα βουλήν,
νόστιον Ὀδυσσεύος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται,
οὔτε θεῶν πομπῆ, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
ἀλλ' ὄγ' ἐπὶ σχεδῆς πολυδέσμου πῆματα πάσχων
ἡματί κ' εἰκοσιῶ Σχερίην ἐρίβωλον ἱκοίτο,
35 Φαιήκων ἔς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν·
οἳ κέν μιν πέρι κῆρι, θεὸν ὥς, τιμήσουσιν,
πέμπουσιν δ' ἐν νηϊ φίλην ἔς πατρίδα γαῖαν,
χαλκόν τε χρυσόν τε ἄλις ἐσθῆτά τε δόντες,
πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
40 εἴπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἴσαν.
ὥς γὰρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
οἶκον ἔς ὑπόροφον καὶ εἶν ἔς πατρίδα γαῖαν.

Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργειφόντης·
αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
45 ἀμβρόσια, χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὑγρῆν,
ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο.

εἶλετο δὲ ῥάβδον, τῆτ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
ὣν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης.

Πιερίην δ' ἐπιβάς, ἐξ αἰθέρος ἔμπεσε πόντῳ· 50

σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα, λάρωι ὄρνιθι εἰκώς,
ὅστε κατὰ δεινούς κόλπους ἄλός ἀτρογγέτοιο
ἰχθῦς ἀγρώσσω, πνικινὰ πτερὰ δεύεται ἄλμῃ·
τῷ ἴκελος πολέεσσιν ὀχῆσατο κύμασιν Ἑρμῆς.

ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν, 55

ἔνθ' ἐκ πόντου βὰς ἰοειδέος ἠπειρόνδε,
ἦϊεν, ὄφρα μέγα σπέος ἴκετο, τῷ ἐνὶ Νύμφῃ
ναῖεν εὐπλόκαμος· τὴν δ' ἐνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν.

πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόθι δ' ὁδμῇ
κέδρου τ' εὐκεάτοιο θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει, 60

δαιομένων· ἥ δ' ἐνδον ἀοιδιάουσ' ὀπὶ καλῆ,
ἰσιτὸν ἐποιχομένη, χρυσεῖη κερκίδ' ὑφαίνεν.

ῦλη δὲ σπέος ἀμφὶ πεφύκει τηλεθόωσα,
κλήθρη τ' αἴγαιρός τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος.

ἔνθα δέ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο, 65

σκῶπές τ' ἰσηκές τε, τανύγλωσσοί τε κορῶναι
εἰνάλια, τῆσίντε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν.

ἦδ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο
ἡμερὶς ἠβῶωσα, τεθήλει δὲ σταφυλῆσιν·

κορῆναι δ' ἐξείης πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῷ, 70

πλησίαι ἀλλήλων τετραμμένοι ἀλλυδὶς ἄλλη.

ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴου ἠδὲ σελίνου

θήλεον· ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν

θήησαίτο ἰδὼν, καὶ τερφθεῖη φρεσὶν ἦσιν.

ἔνθα στὰς θηεῖτο διάκτορος Ἀργειφόντης. 75

αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἐὼ θήσατο θυμῷ,
αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὸν σπέος ἦλυθεν· οὐδέ μιν ἀνεην
ἠγνοίησεν ἰδοῦσα Καλυψώ, δία θεάων -

οὐ γάρ τ' ἀγνώτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται

80 ἀθάνατοι, οὐδ' εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναίει -

οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετμεν,
ἀλλ' ὄγ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος· ἔνθα πάρος περ,
δάκρυσσι καὶ στοναχῆσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
πόντον ἐπ' ἀτρυγέτον δερκέσκετο, δάκρυνα λείβων.

85 Ἑρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψώ, δία θεάων,
ἐν θρόνῳ ἰδρύσασα φαεινῷ, σιγαλόεντι·

Τίπτε μοι, Ἑρμεία χρυσόρῥαπι, εἰλήλουθας,
αἰδοῖός τε φίλος τε; πάρος γε μὲν οὔτι θαμίζεις.
αὐδα ὅτι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,

90 εἰ δύνάμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν.
[ἀλλ' ἔπεο προτέρω, ἵνα τοι παρ ξείνια θείω.]

Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν,
ἀμβροσίης πλήσασα, κερασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε διάκτορος Ἀργειφόντης.

95 αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε, καὶ ἦρασε θυμὸν ἐδωδῆ,
καὶ τότε δή μιν ἔπεσσαν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Εἰρωτᾶς μ' ἐλθόντα, θεά, θεόν· αὐτὰρ ἐγὼ τοι
νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω· κέλεαι γάρ.

Ζεὺς ἐμέγ' ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·

400 τίς δ' ἂν ἐκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἀλμυρὸν ὕδωρ
ἄσπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἷτε θεοῖσιν
ἱερά τε ῥέζουσι καὶ ἐξαίτους ἐκατόμβας.

ἀλλὰ μάλ' οὐπὼς ἔστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο

οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεόν, οὔθ' ἀλιῶσαι.

φησί τοι ἄνδρα παρῆναι οἷζυρότατον ἄλλων 105
 τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἄστν πέρι Πριάμοιο μάχοντο
 εἰνάετες, δεκάτω δὲ πόλιν πέρσαντες ἔβησαν
 οἴκαδ'· ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο,
 ἢ σφιν ἐπῶρσ' ἀνεμόν τε κακὸν καὶ κύματα μακρὰ.

[ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι· 110
 τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἀνεμός τε φέρον καὶ κύμα πέλασσεν.]

τὸν νῦν σ' ἠνώγει ἀποπεμπέμεν ὅτι τάχιστα·
 οὐ γὰρ οἳ τῆδ' αἴσα φίλων ἀπονόσφιν ὀλέσθαι,
 ἀλλ' ἔτι οἳ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰέσθαι
 οἶκον ἐς ὑπόροφον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν. 115

Ὡς φάτο· ῥίγησεν δὲ Καλυψὼ, δῖα θεάων,
 καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Σχέτλιοί ἐστε, θεοί, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων!
 οἴτε θεαῖς ἀγάσθε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
 ἀμφραδίην, ἣν τίς τε φίλον ποιήσεται ἀκοίτην. 120

ὣς μὲν, ὅτ' Ὠρίων' ἔλετο ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 τόφρα οἳ ἠγάσθε θεοὶ ῥεῖα ζῶοντες,
 ἕως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἀγνή
 οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποικομένη κατέπεφνεν. 125

ὣς δ' ὀπότην Ἰασίῳ ἐϋπλόκαμος Δημήτηρ,
 ᾧ θυμῷ εἶξασα, μίγη φιλότῃ καὶ εὐνή,
 νειῶ ἐνὶ τριπόλῳ· οὐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος

Ζεὺς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ.
 ὣς δ' αὖ νῦν μοι ἀγάσθε, θεοί, βροτὸν ἄνδρα παρῆναι.
 τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα περὶ τρόπιος βεβαῶτα 130

οἶόν, ἐπεὶ οἳ νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
 Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.

[ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι·

- τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἀνεμός τε φέρον καὶ κῆμα πέλασεν.]
 135 τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἠδὲ ἔφρασκον
 θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα.
 ἀλλ' ἐπεὶ οὐπὼς ἔστι Διὸς νόον αἰγίοχοιο
 οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεόν, οὔθ' ἀλιῶσαι·
 ἐρῶέτω, εἴ μιν κεῖνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
 140 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· πέμπω δέ μιν οὔπη ἔγωγε.
 οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρητοι καὶ ἑταῖροι,
 οἳ κέν μιν πέμπουεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 αὐτὰρ οἳ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
 ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκηται.
 145 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε διάκτερος Ἀργειφόντης·
 οὔτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆριν,
 μήπως τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνη.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς Ἀργειφόντης·
 ἦ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια Νύμφη
 150 ἦι', ἐπειδὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
 τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὔρε καθήμενον· οὐδέ ποτ' ὄσσε
 δακρυόφιν τέρσοντο· κατεΐβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν
 νόστον ὀδυρομένω, ἐπεὶ οὐκέτι ἦνδανε Νύμφη.
 ἀλλ' ἦτοι νύκτας μὲν ἰάνεσκεν καὶ ἀνάγκη
 155 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ·
 ἤματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἠϊόνεσσι καθίζων,
 [δάκρουσι καὶ στοναχῆσι καὶ ἀλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,]
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δεριέσκετο, δάκρυα λείβων.
 ἀγχοῦ δ' ἴσταμένη προσεφώνεε διὰ θεάων·
 160 Κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδέ τοι αἰὼν
 φθινέτω· ἦδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ' ἀποπέμπω.
 ἀλλ' ἄγε, δούρατα μακρὰ ταμῶν, ἀρμόζεο χαλκῶ

εὐρεΐαν σχεδίην· ἀτὰρ ἴκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῆς
 ὑποῦ, ὡς σε φέροισιν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον.
 ἀντὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρόν 165

ἐνθήσω μενοεικέ', ἃ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι·
 εἴματά τ' ἀμφιέσω· πέμπω δέ τοι οὖρον ὀπισθεν,
 ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς σὴν πατρίδα γαῖαν ἴκηαι,
 αἳ κε θεοὶ γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 οἳ μιν φέροισι εἰσι νοῆσαι τε κρηναί τε. 170

Ὡς φάτο· ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἄλλο τι δὴ σὺ, θεά, τόδε μῆδεαι, οὐδέ τι πομπήν,
 ἢ με κέλευαι σχεδίῃ περάειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
 δεινὸν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες εἶσαι 175
 ὠκύποροι περόωσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὖρω.

οὐδ' ἂν ἐγὼν, ἀέκητι σέθεν, σχεδίης ἐπιβαίην,
 εἰ μή μοι τλαίης γε, θεά, μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι,
 μήτι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.

Ὡς φάτο· μείδησεν δὲ Καλυψώ, δῖα θεάων, 180
 χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

Ἥ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσσι καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς!
 οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορευῆσαι!
 ἴστω νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθευ,
 καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅστε μέγιστος 185

ὄρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν,
 μήτι σοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
 ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἄσπ' ἂν ἐμοὶ περ
 αὐτῇ μηδοίμην, ὅτε με χρεῖώ τόνον ἴκοι.

καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναίσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ 190
 θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.

Ὡς ἄρα φωνήσασ' ἠγήσατο δία θεάων
καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἔχνια βραῖνε θεοῖο.
Ἴξον δὲ σπειῖος γλαφυρόν θεός ἠδὲ καὶ ἀνήρ·
195 καὶ ὃ' ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη
Ἑρμείας· Νύμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσαν ἐδωδήν,
ἔσθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσι.
αὐτὴ δ' ἀντίον ἴξεν Ὀδυσσεύς θείοιο·

τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίην δμωαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν.
200 οἱ δ' ἐπ' ὄνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδητύος ἠδὲ ποτιήτος,
τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε Καλυψώ, δία θεάων·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὕτω δὴ οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
205 αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἵεναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης.
εἶγε μὲν εἰδείης σῆσι φρεσίν, ὅσσα τοι αἴσα
κῆδε' ἀναπλήσαι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι,
ἐνθάδε κ' αὐθι μένων παρ' ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις,
ἄθανάτος τ' εἴης· ἱμερόμενός περ ἰδέσθαι
210 σὴν ἄλοχον, τῆς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα.
οὐ μὲν θην κείνης γε χερσίων εὐχομαι εἶναι,
οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν· ἐπεὶ οὐπὼς οὐδὲ ἔοικεν
θνητὰς ἀθανάτησι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσ-
σεύς·

215 πότνια θεά, μή μοι τόδε χῶεο· οἶδα καὶ αὐτὸς
πάντα μάλ', οὐνεκα σεῖο περιφρῶν Πηνελόπεια
εἶδος ἀκιδνοτέρη μέγεθός τ' εἴσαντα ἰδέσθαι·
ἢ μὲν γὰρ βροτός ἐστι, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρω·
ἀλλὰ καὶ ὡς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἤματα πάντα

οἴκαδ' ἔλθεμεναι, καὶ νόστιμον ἡμᾶρ ἰδέσθαι. 220

εἰ δ' αὖ τις ῥαίησι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
τλήσομαι, ἐν στήθεσσιν ἔχων ταλαπενθεῖα θυμόν.
ἤδη γὰρ μάλα πόλλ' ἔπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα
κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.

Ὡς ἔφατ'· ἥελμος δ' ἄρ' ἔδν, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν· 225
ἐλθόντες δ' ἄρα τῷγε μυχῷ σπείους γλαφυροῖο,
τερπέσθην φιλότητι, παρ' ἀλλήλοισι μένοντες.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔννυτ' Ὀδυσσεύς·
αὐτὴ δ' ἀργύφρον φᾶρος μέγα ἔννυτο Νύμφη, 230
λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ
καλὴν, χρυσεῖην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρον·
καὶ τότ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μῆδετο πομπήν.

δῶκε μὲν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμησιν,
χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ 235
στελειὸν περικαλλὲς ἐλαῖνον, εὖ ἐναρηγρός·

δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον εὐξοον· ἦρχε δ' ὁδοῖο
νήσου ἐπ' ἐσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
κλήθρη τ' αἰγειρός τ', ἐλάτη τ' ἦν οὐρανομήκης,
αὔα πάλαι, περὶ κηλα, τὰ οἱ πλώοιεν ἐλαφροῦς. 240
αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξ', ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
ἦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψῶ, δῖα θεάων.

Αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα· θεῶς δέ οἱ ἦντο ἔργον.
εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῷ,
ξέσσε δ' ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν. 245
τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψῶ, δῖα θεῶων·
τέτρηνεν δ' ἄρα πάντα, καὶ ἤρμοσεν ἀλλήλοισιν
γόμφοισιν δ' ἄρα τήνγε καὶ ἀρμονίησιν ἄρησεν.

- ὅσπον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνῶσεται ἀνήρ
 250 φορτίδος εὐρείης, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων,
 τόσπον ἐπ' εὐρεΐαν σχεδίην ποιήσατ' Ὀδυσσεύς.
 ἴκρια δὲ στήσας, ἀραρῶν θαμέσι σταμίνεσσιν,
 ποίει· ἀτὰρ μακροῆσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα.
 ἐν δ' ἱστόν ποίει καὶ ἐπίκριον ἀρμενον αὐτῷ·
 255 πρὸς δ' ἄρα, πηδάλιον ποιήσατο, ὄφρ' ἰθύνοι.
 φράξε δὲ μιν ῥίπεσσι διαμπερές οἰσύνησιν,
 κύματος εἴλαρ ἔμεν· πολλήν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.
 τόφρα δὲ φάρε' ἔνεικε Καλυψῶ, δῖα θεάων,
 ἱστία ποιήσασθαι· ὃ δ' εὖ τεχνήσατο καὶ τά.
 260 ἐν δ' ὑπέρας τε κάλους τε πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ·
 μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήγχε κατεΐρυσεν εἰς ἄλα δῖαν.
 Τέτρατον ἤμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα·
 τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπτ' ἀπὸ νήσου δῖα Καλυψῶ,
 εἵματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα, καὶ λούσασα.
 265 ἐν δὲ οἱ ἀσκὸν ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο
 τὸν ἔτερον, ἔτερον δ' ὕδατος μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἦια
 κωρύκῳ· ἐν δὲ οἱ ὄψα τίθει μενοεικέα πολλά·
 οὔρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρὸν τε.
 γηθόσυνος δ' αὔρω πέτασ' ἱστία δῖος Ὀδυσσεύς.
 270 αὐτὰρ ὃ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνηέντως,
 ἤμενος· οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν,
 Πληϊάδας τ' ἐσορῶντι καὶ ὄψε' δύνοντα Βοώτην,
 Ἄρκτον δ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπὶ κλησιν καλέουσιν,
 ἣτ' αὐτοῦ στρέφεται, καὶ τ' Ὠρίωνα δοκεύει,
 275 οἷη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.
 τὴν γὰρ δὴ μιν ἄνωγε Καλυψῶ, δῖα θεάων,
 ποντοπορευέμεναι ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.

ἐπιὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἤματα ποντοπορευόντων,
 ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκίοεντα
 γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἀγχιστον πέλεν αὐτῶν· 280
 εἶσατο δ', ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδεῖ πόντῳ.

Τὸν δ' ἐξ Αἰθιοπῶν ἀνιῶν κρείων Ἐνοσίχθων
 τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὄρεων ἶδεν· εἶσατο γάρ οἱ
 πόντον ἐπιπλώων· ὁ δ' ἐχώσατο κηρόθι μάλλον,
 κινήσας δὲ κάρη, προτὶ ὄν μνθήσατο θυμόν· 285

Ἦ πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
 ἀμφ' Ὀδυσῆϊ, ἐμεῖο μετ' Αἰθιοπέσσι ἐόντος·
 καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδόν, ἔνθα οἱ αἶσα
 ἐκφυγέειν μέγα πείραρ ὀϊζύος, ἢ μιν ἰκάνει·
 ἀλλ' ἔτι μὲν μὴν φημι ἄδην ἐλάαν κακότητος. 290

Ὡς εἰπὼν, σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον,
 χερσὶ τρίαينαν ἐλῶν· πάσας δ' ὀρόθυνεν ἀέλλας
 παντοίων ἀνέμων· σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψεν
 γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
 σὺν δ' Εὐρὸς τε Νότος τ' ἔπεσε, Ζέφυρός τε δυσαῆς, 295
 καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων.

καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὄν μεγαλήτορα θυμόν·

Ἦ μοι ἐγὼ δειλός! τί νύ μοι μήμιστα γένηται!
 δεῖδω, μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν, 300
 ἢ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι,
 ἄλγ' ἀναπλήσειν· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.

οἷοισιν νεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὐρὸν
 Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισπέρχουσι δ' ἀέλλαι
 παντοίων ἀνέμων! νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος. 305
 τρισμακάρες Δαναοὶ καὶ τετρακίς, οἳ τότε ὄλοντο

Τροίη ἐν εὐρείῃ, χάριν Ἀτρεΐδῃσι φέροντες.
ὥς δὴ ἔγωγ' ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
ἡματι τῷ, ὅτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα

310 Τρωῶες ἐπέρριψαν περὶ Πηλείωνι θανόντι.
τῷ κ' ἔλαχον κτερέων, καὶ μεν κλέος ἦγον Ἀχαιοί·
νῦν δέ με λευγαλέω θανάτῳ εἴμαρτο ἀλῶναι.

Ὡς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασεν μέγα κῆμα κατ' ἄκρης,
δεινὸν ἐπεσσύμενον, περὶ δὲ σχεδίην ἐλέλιξεν.

315 τῆλε δ' ἀπὸ σχεδῆς αὐτὸς πέσε· πηδάλιον δὲ
ἐκ χειρῶν προέηκε· μέσον δέ οἱ ἰστόν ἔαξεν
δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα.
τηλοῦ δὲ σπεῖρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντῳ.

τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον, οὐδ' ἐδυνάσθη

320 αἶψα μάλ' ἀνσχεθέειν μεγάλου ὑπὸ κύματος ὀρμῆς.
εἴματα γάρ ῥ' ἐβάρυνε, τὰ οἱ πόρε διὰ Καλυψώ.
ὄψε δὲ δὴ ῥ' ἀνέδνυ, στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἄλμην
πικρὴν, ἣ οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυσεν.

ἀλλ' οὐδ' ὥς σχεδῆς ἐπελήθετο, τειρόμενός περ,

325 ἀλλὰ μεθορμηθεῖς ἐνὶ κύμασιν, ἐλλάβετ' αὐτῆς·
ἐν μέσση δὲ κάθιζε, τέλος θανάτου ἀλείνων.

τὴν δ' ἐφόρει μέγα κῆμα κατὰ ῥόον ἔνθα καὶ ἔνθα.

ὥς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης φορέησιν ἀκάνθας

ἄμ πεδίον, πνικινὰ δὲ πρὸς ἀλλήλησιν ἔχονται

330 ὥς τὴν ἄμ πέλαγος ἀνεμοὶ φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα·

ἄλλοτε μὲν τε Νότος Βορέῃ προβάλεσκε φέρεσθαι,

ἄλλοτε δ' αὐτ' Εὐρὸς Ζεφύρῳ εἴξασκε διώκειν.

Τὸν δὲ ἶδεν Κάδμου θυγάτηρ, καλλίσφυρος Ἰνώ,

Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς ἀυδήεσσα,

335 νῦν δ' ἄλός ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς.

ἢ ὅ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν ἀλώμενον, ἄλγε' ἔχοντα·

[αἰθυίῃ δ' εἰκνῦια, ποτῆ ἀνεδύσατο λίμνης,]

ἴξε δ' ἐπὶ σχεδίνης πολυδέσμου, εἶπέ τε μῦθον·

Κάμμορε, τίπτε τοι ὦδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
ᾧδύσατ' ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύει; 340

οὐ μὲν δὴ σε καταφθίσει, μάλα περ μενραίνων.

ἀλλὰ μάλ' ὦδ' ἔρξαι, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν·

εἴματα ταῦτ' ἀποδύς, σχεδίην ἀνέμοισι φέρεσθαι

κάλλιπ'· ἀτὰρ χεῖρεσσιν νέων, ἐπιμαίεο νόστου

γαίης Φαιήκων, ὅθι τοι μοῖρ' ἐστὶν ἀλύξαι. 345

τῆ δέ, τόδε κρήδεμνον ὑπὸ στέροιο τανύσσαι

ἄμβροτον· οὐδέ τί τοι παθέειν δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι.

αὐτὰρ ἐπὶν χεῖρεσσιν ἐφάψεται ἠπείροιο,

ἄψ ἀποδυσάμενος βαλέειν εἰς οἴνοπα πόντον,

πολλὸν ἀπ' ἠπείρου, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι. 350

Ἦς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν·

αὐτῆ δ' ἄψ ἐς πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα,

αἰθυίῃ εἰκνῦια· μέλαν δέ ἐ κῦμα κάλυψεν.

αὐτὰρ ὁ μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

ὄχθησας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν· 355

Ἦ μοι ἐγώ, μήτις μοι ὑφαίνησιν δόλον αὐτε

ἀθανάτων, ὅτε με σχεδίνης ἀποβῆναι ἀνώγει.

ἀλλὰ μάλ' οὐπω πείσομ'· ἐπεὶ ἐκάς ὄφθαλμοῖσιν

γαῖαν ἐγὼν ἰδόμην, ὅθι μοι φάτο φύξιμον εἶναι.

ἀλλὰ μάλ' ὦδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶναι ἄριστον· 360

ὄφρ' ἂν μὲν κεν δούρατ' ἐν ἄρμονίησιν ἀρήρη,

τόφρ' αὐτοῦ μενέω, καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχων·

αὐτὰρ ἐπὶν δὴ μοι σχεδίην διὰ κῦμα τινάξῃ,

νήξομ'· ἐπεὶ οὐ μὲν τι πάρα προνοῆσαι ἄμεινον.

- 365 Ἔως ὃ ταῦθ' ὤρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 ὤρσε δ' ἐπὶ μέγα κῆμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 δεινὸν τ' ἀργαλέον τε, κατηρεφές· ἤλασε δ' αὐτόν.
 ὥς δ' ἄνεμος ζαῆς ἦϊων θημῶνα τινάξει
 καρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ' τε διεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλη·
- 370 ὥς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδασ'. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἄμφ' ἐνὶ δούρατι βαῖνε, κέληθ' ὥς ἵππον ἐλαύνων·
 εἶματα δ' ἐξαπέδυνε, τὰ οἱ πόρε δία Καλυψώ.
 αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέροιο τάνυσσεν·
 αὐτὸς δὲ προηῆς ἀλλ' κάππεσε, χεῖρε πετάσσας,
- 375 νηχέμεναι μεμαώς. ἴδε δὲ κρείων Ἐνοσίχθων,
 κινήσας δὲ κάρη, προτὶ ὄν μυθήσατο θυμόν·
 Οὕτω νῦν κακὰ πολλὰ παθῶν ἀλόω κατὰ πόντον,
 εἰσόκεν ἀνθρώποισι Διοτρεφέεσσι μιγείης·
 ἀλλ' οὐδ' ὥς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος.
- 380 Ὡς ἄρα φωνήσας ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους·
 ἴκετο δ' εἰς Αἰγᾶς, ὅθι οἱ κλυτὰ δώματ' ἔασιν.
 Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κόρη Διὸς, ἀλλ' ἐνόησεν·
 ἦτοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους,
 παύσασθαι δ' ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας·
- 385 ὤρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔαξεν,
 ἕως ὅγε Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείη
 Διογενῆς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξας.
 Ἐνθα δύο νύκτας, δύο τ' ἡμέατα, κύματι πηγῶ
 πλάζετο· πολλὰ δὲ οἱ κραδίη προτιόσσει ὄλεθρον.
- 390 ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμᾶρ εὐπλόκαμος τέλεσ' Ἠώς,
 καὶ τότε ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
 ἔπλετο νηριμῆ· ὃ δ' ἄρα σχεδὸν εἰσίδε γαῖαν,
 ὄξυ μάλα προΐδων, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθεῖς.

ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπᾶσιος βίσιος παίδεσσι φανήη
πατρός, ὃς ἐν νούσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων, 395

δηρὸν τηκόμενος, στυγερός δέ οἱ ἔχραε δαίμων,
ἀσπᾶσιον δ' ἄρα τόνγε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
ὡς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν εἶσατο γαῖα καὶ ὕλη.

νῆχε δ', ἐπειγόμενος ποσὶν ἠπείρου ἐπιβῆναι·
ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας, 400
καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης.

ρόχθει γὰρ μέγα κῆμα, ποτὶ ξερόν ἠπείροιο
δεινὸν ἐρευγόμενον· εἴλυτο δὲ πάνθ' ἄλός ἄχνη.
οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες, νηῶν ὄχοι, οὐδ' ἐπιωγαί,
ἀλλ' ἄκται προβλήτες ἔσαν, σπιλάδες τε πάγοι τε. 405

καὶ τότε Ὀδυσσῆος λῦτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·

ὦ μοι, ἐπειδὴ γαῖαν ἀελπτέα δῶκεν ἰδέσθαι
Ζεὺς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐτέλεσσα,
ἔκβασις οὐπὴ φαίνεθ' ἄλός πολιοῦο θύραζε· 410

ἔκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὄξεες, ἀμφὶ δὲ κῆμα
βέβρουχεν ῥόθιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ.
ἀγχιβαθῆς δὲ θάλασσα, καὶ οὐπὼς ἔστι πόδεσσι
στήμεναι ἀμφοτέροισι, καὶ ἐκφυγέειν κακότητα· 415

μήπως μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ
κῆμα μέγ' ἀσπᾶξαν, μελέη δὲ μοι ἔσσεται ὄρμη.
εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι, ἦν που ἐφεύρω
ἠϊόνας τε παραπλήγας, λιμένας τε θαλάσσης·
δεῖδω, μή μ' ἐξαῦτις ἀναρπάξασα θύελλα
πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρῃ, βαρέα στενάχοντα· 420
ἢ ἔτι μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ μέγα δαίμων
ἐξ ἄλός, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη·

- οἶδα γάρ, ὡς μοι ὀδῶδυσται κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
 Ἔως ὃ ταῦθ' ὤρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 425 τόφρα δέ μιν μέγα κῆμα φέρε τροχέϊαν ἐπ' ἀκτῆν.
 ἔνθα κ' ἀπὸ ῥινὸς δρύφθη, σὺν δ' ὄστε' ἀράχθη,
 εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ἀμφοτέρησι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
 τῆς ἔχετο στενάχων, εἴως μέγα κῆμα παρῆλθεν.
 430 καὶ τὸ μὲν ὡς ὑπάλυξε· παλιῶρόθιον δέ μιν αὔτις
 πλῆξεν ἐπεσσύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἔμβαλε πόντῳ.
 ὡς δ' ὅτε πουλύποδος, θαλάμης ἐξελκομένοιο,
 πρὸς κοτυληδονόφιν πυκινὰ λαΐγγες ἔχονται·
 ὡς τοῦ πρὸς πέτρησι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
 435 ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν· τὸν δὲ μέγα κῆμα κάλυψεν.
 ἔνθα κε δὴ δύστηνος ὑπέρμορον ὦλετ' Ὀδυσσεύς,
 εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 κύματος ἔξαναδύς, τὰτ' ἐρεύγεται ἠπειρόνδε,
 νῆχε παρῆξ, ἐς γαῖαν ὀρώμενος, εἴ που ἐφεύροι
 440 ἠΐονας τε παραπλήγας, λιμένας τε θαλάσσης.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο
 ἴξε νέων, τῇ δὴ οἱ εἴσατο χῶρος ἄριστος,
 λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο·
 ἔγνω δὲ προρέοντα, καὶ εὐξάτο ὄν κατὰ θυμόν·
 445 Κλυθι, ἄναξ, ὅτις ἐσσί· πολὺλλιστον δέ σ' ἱκάνω,
 φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ἐνιπάς.
 αἰδοῖος μὲν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 ἀνδρῶν ὅστις ἱκῆται ἀλώμενος, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν
 σόν τε ῥόον, σά τε γούναθ' ἱκάνω, πολλὰ μογήσας.
 450 ἀλλ' ἑλέαιρε, ἄναξ· ἱκέτης δέ τοι εὐχομαι εἶναι.
 Ὡς φάθ'· ὃ δ' ἀντίκα παῦσεν ἐὼν ῥόον, ἔσχε δὲ κῆμα·

πρόσθε δέ οἱ ποίησε γαλήνην, τὸν δ' ἔσάωσεν
 ἐς ποταμοῦ προχοάς· ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψεν,
 χεῖράς τε στιβαράς· ἀλλ' γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ.
 ὣδ' εὖ δὲ χροά πάντα· θάλασσα δὲ κήκιε πολλή 455
 ἂν στόμα τε ῥῖνάς θ'. ὁ δ' ἄρ' ἀπνευστος καὶ ἄνανδος
 κεῖτ' ὀλιγηπελέων, κάματος δέ μιν αἰνὸς ἵκανεν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέροθη,
 καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ἔο λῦσε θεοῖο.

καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἀλιμυρήεντα μεθῆκεν· 460
 ἄψ δ' ἔφερεν μέγα κῆμα κατὰ ῥόον. αἴψα δ' ἄρ' Ἰνώ
 δέξατο χερσὶ φίλησιν· ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς
 σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζεῖδωρον ἄρουραν·
 ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὄν μεγαλήτορα θυμόν·

ὦ μοι ἐγὼ, τί πάθω! τί νύ μοι μήκιστα γένηται! 465
 εἰ μὲν ἢ ἐν ποταμῶν δυσκηδέα νύκτα φυλάξω,
 μή μ' ἄμυδις στίβη τε κακὴ καὶ θῆλυς ἔερση
 ἐξ ὀλιγηπελῆς δαμάσῃ κεκαφηότα θυμόν·
 αὔρη δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἠῶθι πρό.
 εἰ δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβὰς καὶ δάσκιον ὕλην, 470
 θάμνοισ ἐν πυκνοῖσι καταδραθῶ, εἴ με μεθείη
 ῥίγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ,
 δεῖδω, μὴ θήρεσσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γένωμαι.

ὦς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
 βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ὕλην· τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὗρεν 475
 ἐν περιφαινομένῳ· δαιοῦς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους,
 ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας· ὁ μὲν φυλῆς, ὁ δ' ἐλαίης.
 τοὺς μὲν ἄρ' οὐτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
 οὐδέ ποτ' Ἥλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
 οὐτ' ὄμβρος περάσκει διαμπερές· ὥς ἄρα πυκνοὶ 480

ἀλλήλοισιν ἔφον ἐπαμοιβαδῖς· οὓς ὑπ' Ὀδυσσεύς
 δύσει· ἄφαρ δ' εὐνήν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλησιν
 εὐρεΐαν· φύλλον γὰρ ἔην χύσις ἤλιθα πολλή,
 ὅσσον τ' ἠὲ δύο ἠὲ τρεῖς ἄνδρας ἔρουσθαι
 485 ὄρη χειμερῖη, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαῖνοι.
 τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 ἐν δ' ἄρα μέσση λέκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλον.
 ὣς δ' ὅτε τις δαλὸν σποδιῆ ἐνέκρουσε μελαίνη,
 ἄγρου ἔπ' ἐσχατιῆς, ᾧ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι,
 490 σπέρμα πυρὸς σώζων, ἵνα μὴ ποθεν ἄλλοθεν αὔοι·
 ὣς Ὀδυσσεύς φύλλοισι καλύψατο· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
 ὕπνον ἐπ' ὄμμασι χεῦ', ἵνα μιν παύσειε τάχιστα
 δυσπρονέος καμάτοιο, φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.